

En statistiker blant tannleger

Stein Atle Lie er fulltidsansatt statistiker ved Institutt for klinisk odontologi (IKO) i Bergen. Han har bred erfaring, som spenner fra kliniske problemstillinger til arbeidslivsforskning, og med en særlig interesse for medisinske kvalitetsregistre.

 NILS ROAR GJERDET

Lie har en direktekobling til medisinske kvalitetsregistre gjennom en bistilling ved Nasjonalt kvalitets- og kompetansenettverk for leddproteser og hoftebrudd i Helse Bergen. Der har han vært tilknyttet i en årrekke, både med tilrettelegging av databaser og i doktorgradsarbeidet innen medisinsk statistikk.

– Hva gjør du som statistiker på IKO, det er vel mer enn å regne ut p-verdier for folk?

– Tidligere hadde jeg sporadisk kontakt med odontologiske problemstillinger, men på IKO er det et bredere ansvarsområde, slik som å gi råd og veiledning i forbindelse med forskningsprosjekter, og å undervise i både grunn- og spesialistutdanningen. Det omfatter ansvaret for opplegget for master-/prosjektoppgavene for både tannlege- og tannpleierstudenter. Dessuten sitter jeg i ledelsen for forskerskolen i oral helse, og jeg har ansvaret for et prosjekt med odontologiske miljøer i Øst-Afrika, finansiert gjennom NORPART.

– Med din bakgrunn fra medisinske kvalitetsregistre, hva med odontologiske registre?

– Det er 59 nasjonale medisinske kvalitetsregistre i Norge, det som er nærmest odontologi er registeret for

leppe/kjeve/ganespalter. Det finnes diverse administrative registre med noe tannhelsesdata, men disse er ikke alltid egnet som beslutningsgrunnlag for kliniske problemstillinger.

– Du er spesielt interessert i et tannimplantatregister. Hvordan går det?

– Dette er litt artig. Jeg fikk en henvendelse om tannimplantatregister i 1996, og laget en struktur og applikasjon for det. Registret var i funksjon for implantater som ble satt i spesialisthelsetjenesten i perioden 2004 til 2006, men det opphørte på grunn av pengemangel. Nå arbeider vi med et register basert på elektronisk rapportering, med en plan om etter hvert å inkludere det som settes oppå selve implantatskruen. Jeg ser at det er nevnt i rapporten fra Tannhelseutvalget nå i høst.

– Hva med å hente data fra elektroniske journalsystemer som brukes i den utøvende tannhelsetjenesten?

– Jeg kjenner ikke «innmaten» i dagens vanlige journalsystemer i detalj, men har et klart inntrykk av at de er laget mest for pasientadministrative rutiner og enkelt-journaler, og at det ikke er umiddelbart enkelt å ta ut samledata som kan brukes i kvalitetsprosjekter eller

Stein Atle Lie er statistiker og ansatt ved Institutt for klinisk odontologi ved Universitetet i Bergen. Lie minner oss om at alle klinikere bruker statistikk i hverdagen.

forskning. Vi har kontakt med utviklingsmiljøer som arbeider med ulike andre strukturer og utforminger, men det er en kommersiell side, her som ellers.

– Hvordan er det å arbeide i et miljø med stort sett tannhelsepersonell?

– Miljøet på IKO er inkluderende. Det er mange ulike personer og fagområder, fra ganske rendyrket klinikk til svært avanserte laboratoriemiljøer. Min tanke er å bidra til å belyse hvordan kunnskap skapes og tolkes, der statistikk kan være en del av det hele. Jeg har etter hvert lært grunnleggende odontologisk stammespråk, og folk forklarer gjerne!

– Mange oppfatter statistikk mest som en teoretisk forskningsgreie?

– Jeg vil påstå at en kliniker bruker statistikk hver dag. En pasient kan for eksempel spørre: «Hvor lenge varer denne fyllingen?». Svaret fra klinikerens er egentlig basert på underliggende erfaringsstatistikk. Et presist svar på spørsmålet kunne være «Hvis jeg hadde lagt 100 slike fyllinger som denne, så vil 95 av dem vare mer enn 10 år». Det er et eksempel på bruk av statistikk i hverdagen.